

Ósemjan millum tannlæknar og sjúkrakassar — tí

Framvegis dýrari tannaviðgerð

Í meira enn tvey ár hevur eingin sáttmáli verið millum tannlæknarnar og sjúkrakassarnar í Føroyum. Og líkt er heldur ikki til, at nakar sáttmáli fæst í bræði við samráðingum. Meinast rakt av ósemjuni eru fólk við børnum

Tá fólk fara til tannlækna, mugu tey sjálf rinda alla rokningina. Síðan kunnu tey fara í sjúkrakassan og fáa ein part endurgoldnan. Soleiðis hevur verið nú í meira enn tvey ár. Tannlæknastovurnar draga ikki longur tann partin frá, sum sjúkrakassin skal rinda.

Orsøkin er sáttmála-loysi. Tannlæknarnir og sjúkrakassarnir kunnu ikki koma til sættis.

Nógv liggur aftan fyri. Tannlæknarnir vilja hava eitt annað býti millum útreiðslur og inntøku. Ein kanning, sum danska tannlæknafelagið hevur gjørt fyri teir, visir, at tað er neyðugt. Men hetta vilja sjúkrakassarnir ikki góðtaka. Ti varð sáttmálin uppsagdur til 1. april 1984.

Tannlæknarnir viðhald

Seinni sama ár skuldi vera ein prisregulering, sum sjúkrakassarnir heldur ikki góðtøku.

Síðan hevur ein gerðar-rættur givið tannlæknunum fult viðhald, og fútarættur dømt sjúkrakassarnar at gjalda tannlæknunum skuldina, hevur Tannlæknafelagið fingið men ikki innheitingargjaldið, t.v.s. upphæddina, tað kostaði tannlæknunum at fáa inn gjøgnum sakforara. Tannlæknafelagið hevur boðað sjúkrakassunum frá, at so leingi sum teir ikki hava gildið hesa upphæddina, so verða ongar samráðingar. Tað er ikki so nógv pengarnir, sum prinsippið, ið fær tannlæknarnar at halda fast við hetta kravið. Hetta kravið mælti seinasti aðalfundur í Tannlæknafelagnum vera rætt at halda fæst við, sigur Regin Eikholm, formaður í Tannlæknafelagnum.

Langt millum

partarnar

Hann heldur, at tað fera t vera torført at fáa nakra semju, ti sjúkrakassameginfelagið hevur avvist øllum, ið Tannlæknafelagið er komið við. Sjúkrakassarnir eru ongantið komnir við nøkrum útspæli.

Harry Johansen, formaður í meginfelagnum hjá føroysku sjúkrakassunum, gevur tannlæknunum skyldina. Penga-kravið frá tannlæknunum avvisir hann, ti sjúkrakassarnir meta seg ikki hava skyldu at gjalda. Meginfelagið hevur í skrivi til Tannlæknafelagið biðið um at frætta aftur í seinasta lagi í dag. Er tá einki komið frá tann-

læknunum, má nevndin í meginfelagnum umhugsanur ráð. Sjúkrakassarnir ætla ikki at koma við nøkrum uppskoti, ti tað vóru tannlæknarnir, sum søgdu upp sáttmálan, sigur Harry Johansen. (Sum longu nevnt ætla tannlæknarnir ikki at samráðast, fyrr enn sjúkrakassarnir hava gildið tað, tannlæknarnir krevja).

Prishækkarnir góðkend

Soleiðis er støðan. Prisirnir eru farni upp, og prishækkarnir hevur góðkent, sigur Regin Eikholm. Frá sjúkrakassanum fáa fólk somu upphædd, sum aðrenn sáttmálin varð uppsagdur. Luftfalsliga er parturin nú minni av tí at prisirnir eru hækkaðir.

— Vit eru ógvuliga hørm um støðuna, ti tað eru limirnir í sjúkrakassunum, ið eru við sviðið soð. Tað er ikki smávegis, ið fólk nú sjálf mugu leggja út. Meinast rakt verða familjur við børnum. Oftast eru tað ung fólk, ið frammanundan eru hart fyrispent, ti tey sita í nýggjum húsum. Byrða verður lögð oman á byrðu, men Meginfelagið hjá sjúkrakassunum vil einki. Tað er ótrúligt, at ein halvalmennur stovnur kann bera seg soleiðis at, sigur Regin Eikholm.

Sjálvt um tannlæknarnir fáa sínar pengar fyri viðgerð, teir geva fólk, so eru teir ikki fegnir um støðuna. Vit hava fulla samkenslu við fólk, sigur Regin Eikholm.

Eftirlýsirrýnhugsan

Regin Eikholm heldur tað vera neyðugt at fáa nýggj fólk fram at í sjúkrakassanum — meira nútímans hugsandi fólk, ið skilja støðuna.

Annars hava tannlæknarnir gjørt uppskot til nýggjan sáttmála. Tað er klárt at taka fram at samráðast um, men fyrst skal pengaspurningurin greiddast.

Regin Eikholm heldur, at vit eiga at fáa nokkunda somu endurgjaldsskipan sum í Danmark. Um sjúkratryggingin heldur hann ikki støðu til, t.v.s. um landskassan og avtaka sjúkrakassarnar, tekur hann ikki støðu til. Men sjálf endurgjaldsskipanin í Føroyum er av-oldda. Hon hoyrir slupptíðini til, sum Regin Eikholm tekur til. Sum dømi nevnr hann, at sjúkrakassarnir lata mest fyri at taka tenn, men minni fyri røktina.

— Tann røkt verður framvegis roknað fyri at vera luksus.

So leingi eingi sáttmáli er, fáa sjúkrakassarnir ongan stuðul úr statskassanum. Teir hava bara limagjaldið at lata av.

Í Danmark fáa øll fólk yvir umleið 40 ár eitt ókeypis tannlæknaférligt árliga. Ta skipanina kundu vit hugsað okkum, ti at fara til tannlækna er annað enn at taka tenn og fáa hol gjørt aftur. Vit vilja leggja stóri dent á røktina, sigur Regin Eikholm, sum heldur, at næstan ein og hvør loysn á ósemjuni hevði verið til tað betra.

randi

Grunnurin fyri vísindaligar fiski- vinnukanningar í Føroyum

Úr grunninum verður veittur studningur til vísindaligar kanningar innan føroyska fiskivinnu, bæði biologiskar, tekniskar og handilsligar kanningar.

Oyðiblað til umsókn fáast við at venda sær til skrivstovuna hjá Tryggingarsambandinum Føroyar á Kongabrunni í Tórshavn. Umsóknir verða at senda inn til Tryggingarsambandið Føroyar áðrenn 1. juli 1986.

Nevndin